

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

a judecat, fără citarea părților, recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și avocatul Conoval Igor, în numele inculpatei Rotaru Svetlana, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2022, în cauza penală privind-o pe

Rotaru Svetlana Xxxxx, *născută la xxxxx, originară și domiciliată în xxxxx.*

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.09.2017 – 12.07.2022;

Instanța de apel: 21.10.2022 – 07.12.2022;

Instanța de recurs: 02.05.2023 – 13.02.2024.

Asupra recursurilor declarate, completul de judecată

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 12 iulie 2022:

Rotaru Svetlana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 9 (nouă) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea bunurilor și exercitarea activităților legate de gestionarea bunurilor pe un termen de 4 (patru) ani.

Conform art. 84 alin. (4) Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 12 iulie 2022 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2019, Svetlanei Rotaru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea bunurilor și exercitarea activităților legate de gestionarea bunurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Rotaru Iulia a fost recunoscută și condamnată în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 9 (nouă) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea bunurilor și exercitarea activităților legate de gestionarea bunurilor pe un termen de 4 (patru) ani.

Conform art. 84 alin. (4) Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din

12 iulie 2022 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2019, Iuliei Rotaru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea bunurilor și exercitarea activităților legate de gestionarea bunurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

A fost dispusă încasarea, în mod solidar, din contul Iuliei și Svetlanei Rotaru în beneficiul SRL „Led House” suma de 108 314, 67 lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. În fapt și drept, prima instanță a stabilit că:

Rotaru Svetlana la 10 decembrie 2015, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Rotaru Iulia și cu încă o persoană nestabilă de către organul de urmărire penală, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se pe str. Zelinski 5/4, mun. Chișinău, prezentându-se ca reprezentantul întreprinderii „Vasalex-Don” SRL, sub pretextul procurării unei cantități de marfă sub formă de prize și întrerupătoare, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare, între compania „Led House” SRL, în persoana directorului Colac Eugen, pe de o parte, cu compania „Vasalex-Don” SRL, în persoana directorului, Rotaru Iulia, pe de altă parte, a însușit marfa în sumă de 108 314,67 lei, după care a dispărut într-o direcție necunoscută, neonorându-și angajamentul asumat, pricinuind astfel SRL „Led House”, o daună materială în sumă totală de 108 314,67 lei, ceea ce constituie proporții mari.

Aceste acțiuni ale Svetlanei Rotaru au fost calificate de către prima instanță în baza art. 190 alin. (4) Cod penal – *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții mari.*

Rotaru Iulia, la 10 decembrie 2015, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Rotaru Svetlana, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se pe str. Zelinski 5/4, mun. Chișinău, prezentându-se ca fondatorul întreprinderii „Vasalex-Don” SRL, sub pretextul procurării unei cantități de marfă sub formă de prize și întrerupătoare, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare, între compania „Led House” SRL, în persoana directorului Colac Eugen, pe de o parte, cu compania „Vasalex-Don” SRL, în persoana directorului, Rotaru Iulia, pe de altă parte, ca rezultat a însușit marfa în sumă de 108 314,67 lei, după care a dispărut într-o direcție necunoscută, neonorându-și angajamentul asumat, pricinuindu-i astfel SRL „Led House”, o daună materială în sumă totală de 108 314,67 lei, ceea ce constituie proporții mari.

Aceste acțiuni ale Iuliei Rotaru au fost calificate de către prima instanță în baza art. 190 alin. (4) Cod penal – *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții mari.*

3. Nefiind de acord cu sentința, apeluri au declarat avocatul Conoval Igor, în numele inculpatei Rotaru Svetlana, și avocatul Roibu Ioana, în numele inculpatei Rotaru Iulia.

3.1. Avocatul Conoval Igor prin apelul declarat în numele inculpatei Rotaru Svetlana a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi

hotărâri prin care Rotaru Svetlana să fie achitată de învinuire adusă în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii de apel, apărătorul a invocat că nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și utile, care să confirme vinovăția Svetlanei Rotaru în cele incriminate.

Din 17 august 2018, dispoziția art. 190 Cod penal are un alt conținut și anume: escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

În acest context, apelantul a indicat că învinuirea lui Rotaru Svetlana s-a efectuat în baza unei norme semnele calificative ale căreia au fost abrogate și nu se regăsesc în actuala redacția art. 190 Cod penal.

Reieșind din faptul că judecarea cauzei se efectuează doar în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, acuzatorul de stat era obligat conform art. 283 alin. (1) Cod de procedură penală să completeze sau să modifice învinuirea, concretizând semnele calificative ale infracțiunii conform redacției noi ale art. 190 Codul penal.

Astfel, prima instanță nu era în drept de a califica acțiunile Svetlanei Rotaru conform redacției noi a art. 190 Cod penal, deoarece contravine prevederilor art. 325 alin. (2) Cod de procedură penală, lezându-se dreptul de a cunoaște învinuirea adusă și dreptul la apărare a inculpatei.

Apelantul mai consideră că învinuirea formulată poartă un caracter formal, ea fiind abstractă, incorectă și imprecisă

Mai mult ca atât, acuzarea nu a concretizat la nici o etapa a procesului penal, metoda și mijloacele dobândirii ilicite a bunului părții vătămate.

Consecvent, prima instanță nu a luat în considerare faptul că, contractul din 10 decembrie 2015 încheiat între SRL „Led-House” și SRL „Vasalex -Don” și facturile fiscale eliberate în baza acestui contract nu au fost semnate de către Rotaru Svetlana, respectiv toate obligațiile contractuale și răspunderea (inclusiv poate și penală) pentru neexecutarea acestui contract o poartă persoana semnatară sau responsabilă.

Totodată, a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare și de distribuție între SRL „Vasalex-Don” și SRL „Led-House”, eliberându-se facturi fiscale și indicându-se datele reale a agenților economici.

Din care considerent, urmează a concluziona că între părți există cert un raport juridic civil, ce nu cade sub incidența normelor penale.

În această ordine de idei, prima instanță urma a aprecia critic declarațiile reprezentațiilor părții vătămate SRL „Led-House”, Colac Eugen și Potapov Piotr precum că Rotaru Svetlana a participat la negocierea contractului de vânzare-cumpărare din 10 decembrie 2015, deoarece aceste declarații nu sunt confirmate prin coroborare cu alte probe și sunt combătute de inculpata Rotaru Iulia, care a declarat că fiica ei, Rotaru Svetlana, nu a participat la negocierea încheierii contractului nominalizat și nu a avut nici o funcție în cadrul SRL „Vasalex-Don”.

3.2. Avocatul Roibu Ioana în apelul declarat în numele inculpatei Rotaru Iulia a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Rotaru Iulia să fie achitată de învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, pe motiv că în acțiunile acesteia lipsesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune.

În argumentarea cererii de apel, partea apărării a indicat că, învinuirea adusă Iuliei Rotaru nu este bazată pe probe directe și pertinente ce ar confirma vinovăția acesteia, iar potrivit art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului.

În cadrul examinării cauzei penale, partea acuzării nu a demonstrat faptul că Rotaru Iulia de la momentul primirii bunurilor de la SRL „Led House”, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. Or, materialele cauzei penale cercetate în ședința de judecată demonstrează contrariul, și anume, prin declarațiile martorului Colac Eugen, care era administratorul SRL „Led House” la acel moment, precum și declarațiile inculpatei Rotaru Iulia s-a constatat că inculpata a primit marfa după încheierea unui contract cu vacanță de plată, pe un termen de un an de zile, adică, inculpata urma să achite pentru marfa primită, după realizarea lor, termenul contractului menționat fiind de un an de zile. Însă, după plecarea sa în Italia pentru a face rost de bani să se achite pentru marfa primită, dânsa nu cunoaște soarta prizelor și întrerupătoarelor deoarece a fost arestată în Italia, și de atunci nu a mai fost eliberată, iar cu fiica sa Svetlana nu a mai discutat de atunci.

Prin urmare, fapta inculpatei nu poate fi încadrată în componența de infracțiune prevăzută de art. 190 Cod penal, deoarece inițial Rotaru Iulia la momentul primirii bunurilor nu a avut drept scop însușirea lor, dorind să își îndeplinească angajamentul asumat, și anume să realizeze acele bunuri (prize și întrerupătoare), afacere în urma căruia ultima la fel avea profituri, însă acțiunile acesteia nu au fost duse până la capăt din motive ce nu au depins de voință sa.

Aceste circumstanțe nu denotă altceva decât faptul că între părți există niște relații civile, care urmează a fi soluționate de instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

Astfel, nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședințele de judecată acuzatorul nu a adus probe ce ar confirma prezența elementelor ce sânt caracteristice infracțiunii de escrocherie, și anume intenția inculpatei de a nu achita părții vătămate pentru produsele primite. Or, deși părții vătămate i s-a cauzat un prejudiciu în proporții mari, fapta inculpatei a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat, ca urmare a unei decizii economice nereușite, mizând pe veniturile pe care intenționa să le primească ca rezultat al afacerilor întreprinse în termen scurt și că partea vătămată are posibilitatea restabilirii prejudiciului său pe calea acțiunii civile.

Astfel, în cadrul examinării cauzei penale în instanța de judecată nu a fost demonstrat că inculpata Rotaru Iulia a acționat cu rea-voință, că ea a avut scopul de a

sustrage prin înșelăciune sau abuz de încredere produsele pe care le-a primit de la partea vătămată și că nu a avut intenția să achite pentru acestea de la bun început.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2022 au fost admise, din alte motive, apelurile, casată sentința în partea individualizării pedepsei, inclusiv din oficiu, și pronunțată o nouă hotărâre, în această parte, conform modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Rotaru Svetlana și Rotaru Iulia au fost recunoscute vinovate de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiind liberate de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Au fost menținute celelalte prevederi ale sentinței.

4.1. Pentru a hotărî astfel, instanța de apel, în fapt și drept, a constatat că:

Rotaru Svetlana la 10 decembrie 2015, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Rotaru Iulia și cu încă o persoană nestabilă de către organul de urmărire penală, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se pe str. Zelinski 5/4, mun. Chișinău, prezentându-se ca reprezentantul întreprinderii „Vasalex-Don” SRL, sub pretextul procurării unei cantități de marfă sub formă de prize și întrerupătoare, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare, între compania „Led House” SRL, în persoana directorului Colac Eugen, pe de o parte, cu compania „Vasalex-Don” SRL, în persoana directorului, Rotaru Iulia, pe de altă parte, a însușit marfa în sumă de 108 314,67 lei, după care a dispărut într-o direcție necunoscută, neonorându-și angajamentul asumat, pricinuind astfel SRL „Led House”, o daună materială în sumă totală de 108 314,67 lei, ceea ce constituie proporții considerabile.

Rotaru Iulia, la 10 decembrie 2015, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Rotaru Svetlana, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se pe str. Zelinski 5/4, mun. Chișinău, prezentându-se ca fondatorul întreprinderii „Vasalex-Don” SRL, sub pretextul procurării unei cantități de marfă sub formă de prize și întrerupătoare, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare, între compania „Led House” SRL, în persoana directorului Colac Eugen, pe de o parte, cu compania „Vasalex-Don” SRL, în persoana directorului, Rotaru Iulia, pe de altă parte, ca rezultat a însușit marfa în sumă de 108 314,67 lei, după care a dispărut într-o direcție necunoscută, neonorându-și angajamentul asumat, pricinuindu-i astfel SRL „Led House”, o daună materială în sumă totală de 108 314,67 lei, ceea ce constituie proporții considerabile.

Aceste acțiuni ale Iuliei și Svetlanei Rotaru au fost calificate, de către instanța de apel, în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

În sensul celor reținute, instanța de apel a menționat că după pronunțarea sentinței, legislatorul a operat modificări la art. 190 Cod penal prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, pentru modificarea unor acte normative, în vigoare din 26 august 2022, modificări ce sunt în favoarea inculpatului.

Astfel, art. 190 Cod penal în redacția Legii nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare 26 august 2022 a fost modificat, având următorul conținut:

Articolul 190 Cod penal, Escrocheria, (1) Escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Escrocheria săvârșită:

a) cu folosirea de documente false, înscrisuri false;

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile;

d) cu folosirea situației de serviciu

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite în scopul dobândirii bunurilor de patrimoniu cultural național mobil din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 4 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unități convenționale.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(6) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

În același context, instanța de apel a menționat că, prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016, în conținutul art. 126 alin. (1) Cod penal au fost introduse modificări, conform cărora se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. (1¹) Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. (2) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării

materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Subsidiar, s-a subliniat, că potrivit art. 10 alin. (1) Cod penal, Efectul retroactiv al legii penale, (1) Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. (2) Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

În atare condiții, reiterând prevederile art. 10 Cod penal, instanța de apel a aplicat prevederile art. 126 Cod penal în redacția la data examinării cauzei penale, cât și Legea nr. 247 în vigoare din 26 august 2022, ultima având efect retroactiv asupra inculpatului care a săvârșit fapta infracțională până la modificarea legii în sensul dat.

În consecință, instanța de apel a considerat necesar de a constata faptele inculpatelor Rotaru Iulia și Rotaru Svetlana conform semnelor calificative ale art. 190 Cod penal în redacția existentă la momentul săvârșirii faptelor, iar cu privire la proporțiile pagubelor cauzate – prevederile art. 190 Cod penal în redacția din 26 august 2022, acestea fiind mai favorabile.

Cu referire la estimarea prejudiciului material considerabil, instanța de apel a menționat că, fapta infracțională imputată inculpatelor Rotaru Iulia și Svetlana a fost comisă la 10 decembrie 2015, cauzându-i lui SRL „Led House” un prejudiciu material în mărime de 108 314,67 lei, ce constituie un prejudiciu considerabil, or, conform Hotărârii Guvernului R. Moldova Nr. 974 din 04.12.2014, cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pe parcursul anului 2015, cuantumul salariului mediu lunar pe economie a constituit 4500 lei.

Astfel, în vederea calificării proporțiilor mari ca indice calificativ, valoarea proporțiilor mari în anul 2015, atunci când a fost săvârșită infracțiunea, constituia minim 90 000 lei (4500x20), în consecință, mărimea prejudiciului cauzat SRL „Led House”, în valoare de 108 314,67 lei, constituie daună în proporții considerabile.

În continuare, instanța de apel a arătat că judecarea apelurilor a avut loc în lipsa inculpatei Rotaru Svetlana aceasta fiind anunțată în căutare.

Potrivit declarațiilor făcute de Rotaru Iulia și Svetlana, acestea nu-și recunosc vina în cele incriminate lor. Acestor declarații, instanța de apel le-a dat o apreciere critică, ca fiind declarative și formale, statuând că nerecunoașterea vinei de către inculpate constituie o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CoEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Astfel, la baza condamnării inculpatelor, instanța de apel a pus declarațiile martorilor Colac Eugen (f.d. 117-119, vol. IV), Donos Iosif (f.d. 113-114, vol. IV), și Potapov Piotr (f.d. 115-116, vol. IV) cât și contractul de vânzare-cumpărare din 10 decembrie 2015 încheiat între SRL „Vasalex-Don” și SRL „Led House”, (f.d. 33, vol. II), facturi fiscale cu seriile și numerele JV5982829, JV5982828, JV5982827, JV5982826, JV5982825 din 15 decembrie 2015 (f.d. 34-38, vol. II), extras din

Registrul Bunurilor Imobile din 13 martie 2017 (f.d. 42, vol. II), contract de locațiune din 08 decembrie 2015 (f.d. 44, vol. II), act de predare-primire nr. 8-12/15 din 08 decembrie 2015 (f.d. 46, vol. II), act de predare-primire din 08 august 2016 (f.d. 43, vol. II), fișa SRL „Vasalex Don” (f.d. 50, vol. II), fișa SRL „Ecocar-Tur” (f.d. 54, vol. II), fișa ÎI „Rotaru Svetlana” (f.d. 55, vol. II), fișa SRL „Lauradis” (f.d. 56, vol. II), fișa SRL „Maestro Dominator” (f.d. 57, vol. II), or aceste probe au fost cercetate prin prisma principiului contradictorialității și nemijlocirii în primă instanță și au fost cercetate suplimentar, prin citire, în instanța de apel.

Făcând o analiză a circumstanțelor ce rezultă din probele administrate pe întreg procesul penal, instanța de apel a conchis că în acțiunile inculpatelor se întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Așadar, în acțiunile inculpatelor este prezentă latura obiectivă, deoarece în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedit faptul că acțiunile acestora s-au realizat prin dobândirea ilicită a bunurilor în sumă totală de 108 314,67 lei de la SRL „Led House”, prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Subsecvent, înșelăciunea și abuzul de încredere au fost realizate prin acțiuni de dezinformare conștientă a reprezentanților părții vătămate, SRL „Led House”, cu prezentarea vădit falsă a realității, privind necesitatea transmiterii de către aceasta a mărfurilor în valoare totală de 108 314,67 lei, sub pretextul desfășurării unei activități de comercializare a acestora într-un magazin din or. Briceni și cu obligarea ulterioară de achitare.

Aceste circumstanțe sunt pe deplin demonstrate prin declarațiile martorilor Colac Eugen și Potapov Piotr din care rezultă fără echivoc că anume inculpatele au dus tratative cu privire la încheierea contractului de vânzare a mărfurilor indicate în învinuire, comunicând că acestea urmează a fi comercializate în or. Briceni, însă au solicitat livrarea mărfii în mun. Chișinău, str. N. Zelinski nr. 5/4, unde și le-au recepționat. La fel, faptul recepționării acestor mărfuri este confirmat și prin facturile fiscale eliberate de către SRL „Led House” și prin declarațiile inculpatei Rotaru Iulia.

În același context, s-a evidențiat că acțiunea de înșelăciune și abuz de încredere este confirmată și prin declarațiile martorului Donos Iosif, din care rezultă că inculpatele, au comunicat că închiriază bunul imobil, unde a fost livrată marfa de către reprezentanții părții vătămate, pentru a desfășura activitate legată de alimentație publică, fapt care este prescris și în contractul de locațiune încheiat între SRL „Vasalex Don” și SRL „Nord-Activ”, însă au solicitat livrarea în acea locație a unor mărfuri ce nu este legată de această activitate (prize, întrerupătoare).

Înșuși din declarațiile inculpatei Rotaru Iulia rezultă versiuni contradictorii, potrivit cărora aceasta, urma să desfășoare activități de alimentație publică, urmând presupus să aducă din Italia careva cuptoare, la fel să desfășoare activitatea de cusut perdele, de comercializare în localul din str. N. Zelinski nr. 5/4 a mărfurilor de uz casnic, precum și comercializarea prizelor și întrerupătoarelor unor presupuși parteneri din Italia.

Totodată, reieșind din circumstanțele speței și din probele administrate, instanța de apel nu a reținut poziția inculpatei Rotaru Iulia cu referire la neimplicarea în activitățile infracționale incriminate a Svetlanei Rotaru, odată ce din declarațiile

martorilor audiați în cauză s-a constatat cu certitudine că și aceasta a avut un rol activ la înșelăciunea și abuzul de încredere exercitat față de reprezentanții părții vătămate, manifestat prin purtarea negocierilor cu aceștia referitor la vânzarea mărfii, închirierea localului unde aceasta a fost livrată, precum și convingerea martorilor despre scopurile activităților invocate, care nu corespundeau realității.

Prin urmare, circumstanțele indicate supra au permis de a ajunge la concluzia că inculpatele au convins reprezentanții părții vătămate să le livreze marfa, creând niște pretexte false despre intenția de a desfășura activitate de întreținător în or. Briceni, cu toate că au solicitat livrarea mărfii în localul din mun. Chișinău, str. N. Zelinski nr. 5/4, unde, la rândul său, au invocat că vor desfășura activități legate alimentația publică. Nici în una din locațiile indicate de către inculpate ultimele nu au desfășurat nici o activitate economică, ceea ce indică asupra faptului că inculpatele din start nu aveau intenția de a plăti pentru marfa procurată.

Cât privește latura subiectivă, instanța de apel a arătat că din probatoriul cercetat în cadrul ședinței de judecată rezultă cu certitudine că inculpatele Rotaru Iulia și Svetlana au acționat cu intenție directă, în mod conștient au prezentat o realitate vădit falsă, privind necesitatea transmiterii de către aceasta a mărfurilor în valoare totală de 108 314,67 lei, sub pretextul desfășurării unei activități de comercializare a acestora într-un magazin din or. Briceni și cu obligarea ulterioară de achitare.

După cum rezultă din conținutul cererilor de apel, autorii acestora nu sunt de acord cu condamnarea inculpatelor, considerând că lipsesc probe care ar confirma vinovăția lor în săvârșirea infracțiunii imputate, solicitând să fie achitate, pe motiv că în acțiunile lor lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

La acest capitol s-a menționat că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

La fel, argumentele invocate de apelanți referitor la achitarea inculpatelor, pe motiv că probele administrate în cauză nu dovedesc vinovăția acestora în comiterea infracțiunii imputate, constituie în sine un dezacord cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar.

La caz, erori de fapt care ar impune o altă soluție decât condamnarea inculpatelor, nu se regăsesc, iar afirmațiile avocaților reprezintă opinia subiectivă a părții apărării.

De continuare, instanța de apel a găsit neîntemeiată afirmația apelanților privind natura civilă a relațiilor apărute între inculpate și SRL „Led House”, or a fost atestată o intenție de inducere în eroare și profitarea de încrederea acesteia, determinând partea vătămată să transmită mărfurile, în valoare totală de 108 314,67 lei, sub pretextul desfășurării unei activități de comercializare a acestora într-un magazin din or. Briceni și cu obligarea ulterioară de achitare.

Temeiul aplicării răspunderii penale pentru escrocherie apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile, avându-se în vedere caracterul accesoriu al mijloacelor justiției penale. Cu alte cuvinte, atunci când este vorba despre două subiecte ale unui raport juridic, trebuie verificată înainte de toate ipoteza egalității lor în drepturi, și numai dacă există indici care exced

limitele încălcării normelor dreptului civil, atunci se justifică intervenția legii penale. Normele de drept civil se aplică în cazul concurenței lor cu normele de drept penal, dacă: 1) există posibilitatea restabilirii valorii lezate prin infracțiune pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea, ori pe calea acțiunii civile; 2) fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat (de exemplu, când prejudiciul este urmare a unei decizii economice nereușite, ori când s-a mizat pe obținerea prea rapidă a unor beneficii etc.). Sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului. Atunci când făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitate nu le are, nu a fost în măsură să-și execute obligațiile, a fost în imposibilitatea de a găsi mijloace materiale pentru a-și îndeplini obligațiile contractuale asumate etc., demonstrează rea-voință în raport cu victima. Deoarece inculpatul a recurs la procedee frauduloase în detrimentul victimei (care este celălalt subiect la raportul juridic), el nu se mai poate prevala de imposibilitatea sa de a-și executa obligațiile contractuale față de victimă.

În concluzie, nu poate fi invocată imposibilitatea făptuitorului de a găsi mijloace materiale pentru a-și îndeplini obligațiile asumate – ca temei de a nu-i fi aplicată răspunderea penală - dacă a manifestat rea-voință sau intenție frauduloasă față de obligațiunile asumate în raport cu victima. În orice caz, imixtiunea penalului în sfera privată, sferă bazată pe principiul egalității părților, trebuie privită ca o ultimă măsură.

Dacă ambele părți – debitorul și creditorul – obțin profituri de pe urma parteneriatului lor, rămânând proprietari asupra bunurilor sale (sau una dintre părți suferă prejudicii sub forma venitului ratat, fără a pierde însă dreptul de proprietate), atunci raporturile dintre cele două părți trebuie să rămână în continuare pe tărâmul dreptului civil. Dacă însă una dintre părți, asumându-și angajamente, nu are posibilitate și nici dorință să le execute (în prealabil fiindu-i transmise bunuri de cealaltă parte, care astfel își pierde dreptul de proprietate asupra lor), atunci apare necesitatea intervenției legii penale.

Astfel, în esență, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

La soluționarea chestiunii privind individualizarea pedepsei penale, s-a remarcat că infracțiunea a fost săvârșită la 10 decembrie 2015.

Sanctiunea art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

În temeiul rigorilor art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.

De asemenea, conform art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală

de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală.

Potrivit art. 60 alin. (1) și (2) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 332, alin.(1), (3)-(5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute în art. art. 275 pct.2)-9), 285, alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că prescripția nu a fost întreruptă, nefiind stabilită săvârșirea unei noi infracțiuni de către Rotaru Iulia și Svetlana.

Prin urmare, există întrunirea cumulativă a condițiilor legale stabilite de art. 60 Cod penal, privind încetarea procesului penal pe cauza de învinuire a lui Rotaru Iulia și Rotaru Svetlana, liberându-le de pedeapsă penală.

În conformitate cu prevederile art. 389 alin. (4) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă: 1) cu stabilirea pedepsei care urmează să fie executată; 2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal și în cazurile prevăzute în art. 89 alin. (2) lit. a), b), c), e), f) și g) Cod penal; 3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție.

În concluzia circumstanțelor relevate, instanța de apel a constatat că, la momentul judecării cauzei în ordine de apel au expirat mai mult de 7 ani de la comiterea infracțiuni înscrinate inculpatelor, motiv pentru care Rotaru Iulia și Rotaru Svetlana se liberează de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

5. Împotriva deciziei, recurs declară procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și avocatul Conoval Igor, în numele inculpatei Rotaru Svetlana.

5.1. Procurorul Tăut Dorina în recursul declarat invocă prezența erorii judiciare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea parțială a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei penale în privința Svetlanei Rotaru de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea cererii, acuzarea indică că decizia instanței de apel o consideră neîntemeiată în partea ce ține de liberarea Svetlanei Rotaru de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

Astfel, instanța de apel a constatat că la momentul judecării cauzei în ordine de apel au expirat mai mult de 7 ani de la comiterea infracțiuni înscrinate și că acest termen ar fi expirat și în privința inculpatei Rotaru Svetlana.

Concluzia menționată este una eronată, or Rotaru Svetlana a fost anunțată în căutare prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 04 iunie 2019 (f.d. 14, vol. III).

Prin urmare, termenul de prescripție a fost suspendat prin această acțiune procesuală și prescrierea dreptului statului de a aplica măsuri coercitive în privința

inculpatei Rotaru Svetlana nu intervenise nici la 10 decembrie 2020 și nici la 07 decembrie 2022.

5.2. Avocatul Conoval Igor, prin recursul declarat în numele inculpatei Rotaru Svetlana, invocă prezența erorii judiciare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală și solicită casarea parțială a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei penale în privința Svetlanei Rotaru de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului titularul indică la temeiuri similare apelului (*a se vedea pct. 3.1. a prezentei hotărâri*), suplimentar adăugând că inculpatei Rotaru Svetlana i s-a adus atingere dreptului la apărare, instanța de apel nefiind în drept să califice acțiunile ei conform noilor dispoziții ale art. 190 Cod penal.

6. Referință depune avocatul Conoval Igor, în numele inculpatei Rotaru Svetlana, pledând pentru respingerea recursului procurorului ca inadmisibil.

7. Completul de judecată constată că titularii recursurilor s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au depus cererile în termen.

8. Judecând recursurile în baza materialelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursurile urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei, din următoarele considerente.

Cu titlu preliminar, completul de judecată menționează că din interpretarea art. XI alin. (3) Legea nr. 246 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 rezultă că *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*, procedura de judecare urmând a fi efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În cazul din speță, recurenții a depus recursuri până la 01 septembrie 2023, astfel că acestea se judecă în temeiurile în vigoare la data depunerii lor.

Cu referire la recursurile declarate, completul de judecată, pornind de la faptul că instanța de recurs este obligată de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat, fiind afectată echitatea procedurii (*hotărârea Leoni versus Italia*), stabilește că speței îi sunt incidente prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*) potrivit căroră, judecând recursul, instanța îl admite, casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea de către instanța de apel în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

În speța dedusă judecării, procurorul-recurent își întemeiază, în drept, cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările ulterioare până la 01 septembrie 2023*) care stabilește că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, iar avocatul-recurent invocă în calitate de temeiuri prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), și 12) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările ulterioare până la 01 septembrie 2023*), potrivit căroră *instanța de*

apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Vis-a-vis de cele indicate în cererile de recurs, completul de judecată reține că la caz sunt prezente mai multe erori judiciare și că acestea au fost admise de către instanța de apel.

În sensul celor statuate, completul de judecată menționează că **motivarea soluției adoptate de către instanța de apel contrazice dispozitivul hotărârii și dispozitivul este expus neclar.**

Completul de judecată arată că hotărârea trebuie să corespundă atât după formă cât și după conținutul normelor art. 384-397 Cod de procedură penală, adică ea conține o expunere consecventă, astfel ca o nouă situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. Totodată, dispozitivul este o parte esențială a hotărârii și reprezintă soluția aleasă de instanță. De aceea, el trebuie să fie concis, explicit, categoric și să coreleze cu motivarea soluției adoptate. În sens contrar, hotărârea este netemeinică.

Concomitent, normele de procedură penală prevăd că hotărârile pronunțate în procesul penal rămân definitive în cazurile și condițiile prevăzute de art. 466 Cod de procedură penală, iar hotărârea judecătorească definitivă reflectă adevărul cu privire la fapta și persoana judecată.

Din lecturarea textului hotărârii recurate rezultă că în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că sunt aplicabile prevederile art. 10 Cod penal, norma conținută în art. 190 Cod penal suferind modificări prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, iar cea conținută în art. 126 Cod penal – prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016 (a se vedea pct. 14-17 a deciziei recurate).

În consecință, instanța de apel a considerat necesar de a constata faptele inculpatelor conform semnelor calificative ale art. 190 Cod penal în redacția existentă la momentul săvârșirii faptelor, iar cu privire la proporțiile pagubelor cauzate – prevederile art. 190 Cod penal în redacția Legii nr. 247 din 29 iulie 2022, acestea fiind mai favorabile și a recalifica acțiunile Svetlanei Rotaru și Iuliei Rotaru în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Codul penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile* (a se vedea pct. 18-20 a deciziei recurate).

Cele arătate supra echivalând cu o casare a sentinței în latura penală, cât privește descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale, motivele pentru modificarea învinuirii, dacă la judecată s-a efectuat așa ceva, adică soluționarea chestiunilor menționate în prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) și 5) Cod de procedură penală.

Totodată, în dispozitiv instanța de apel a indicat la casarea **parțială** a sentinței, **în partea individualizării pedepsei, și pronunțarea unei noi hotărâri, în această parte, prin care Rotaru Svetlana și Rotaru Iulia au fost recunoscute vinovate de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiind**

liberate de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție, fiind menținute celelalte prevederi ale sentinței (a se vedea f.d. 182, vol. IV).

Prin urmare, prin soluția enunțată în dispozitiv instanța de apel a menținut sentința cât privește starea de fapt și de drept, modificând-o doar în partea individualizării pedepsei.

Ținând cont de cele descrise mai sus, se impunea soluția de casare totală a sentinței și nu cea de casare parțială enunțată în dispozitivul deciziei recurate. Acest fapt este important, din moment ce atât sentința de condamnare în baza art. 190 alin. (4) Cod penal cât și decizia de condamnare în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, adoptate și pronunțate în privința Svetlanei Rotaru, produc efecte juridice, prima căpătând și autoritatea lucrului judecat, aducându-se atingere dreptului de a nu fi judecat de mai multe ori pentru una și aceeași faptă, consfințit în art. 4 Protocolul nr. 7 CoEDO, art. 21 Constituție și art. 22 Cod de procedură penală.

De continuare, reieșind din faptul că, învinuirea adusă Svetlanei Rotaru o vizează pe Rotaru Iulia, completul de judecată consideră necesară casarea deciziei instanței de apel inclusiv și în privința ultimei, întrucât eventuala modificare a condamnării inculpatei Rotaru Svetlana are ca efect și schimbarea situației inculpatei Rotaru Iulia.

În acest sens, completul de judecată se ghidează de prevederile art. 426 Cod de procedură penală, potrivit cărora, instanța de recurs examinează cauza prin extindere cu privire la persoanele în privința cărora nu s-a declarat recurs sau la care acesta nu se referă, putând hotărî și în privința lor, fără a crea acestora o situație mai gravă.

La caz, Iuliei Rotaru nu i se creează o situație mai gravă, deoarece, așa cum s-a arătat mai sus, și în privința acesteia instanța de apel, în dispozitiv, pe de o parte menține sentința cât privește chestiunea de încadrare juridică a acțiunilor inculpatei nominalizate (recunoașterea vinovăției și condamnarea în baza art. 190 alin. (4) Cod penal), iar pe altă parte, cu toate că indică la casarea parțială a sentinței, în partea individualizării pedepsei, o recunoaște pe Rotaru Iulia vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, ceea ce duce încălcarea dreptului de a nu fi judecat de mai multe ori pentru una și aceeași faptă.

În continuare, completul de judecată conchide că hotărârea instanței de apel și în partea concluzionării intervenirii termenului de prescripție, cu referire la inculpata Rotaru Svetlana, nu este întemeiată în drept, fiind prezent temeiul *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*.

Găsind fondate criticile procurorului-recurent cu privire la temeiul arătat supra, completul de judecată reține că, decizia instanței de apel, în partea ce ține de liberarea Svetlanei Rotaru de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală, este neîntemeiată.

Astfel, instanța de apel a constatat că la momentul judecării cauzei în ordine de apel au expirat mai mult de 7 ani de la comiterea infracțiunii încriminate, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, și că acest termen ar fi expirat și în privința inculpatei Rotaru Svetlana.

Concluzia menționată este una eronată, or potrivit art. 60 alin. (5) Cod penal curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată.

La caz, Rotaru Svetlana a fost anunțată în căutare prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 04 iunie 2019, aceasta nefiind identificată pînă în prezent (f.d. 14, vol. III).

Prin urmare, instanța de apel urma să verifice dacă termenul de prescripție a fost suspendat prin această acțiune procesuală și dacă a fost prescris sau nu dreptul statului de a aplica măsuri coercitive în privința inculpatei Rotaru Svetlana la 10 decembrie 2020 (intervenirea prescripției în baza art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal) sau la 07 decembrie 2022 (data pronunțării deciziei instanței de apel).

În condițiile enunțate, completul de judecată atestă că la judecarea fondului învinuirii aduse Svetlanei Rotaru și Iuliei Rotaru instanța de apel a admis erori judiciare, fiind afectată soluția adoptată.

În asemenea condiții, completul de judecată statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile admise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, nu poate substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel și recurs, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Admite recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și avocatul Conoval Igor, în numele inculpatei Rotaru Svetlana, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2022, în cauza penală privind-o pe **Rotaru Svetlana Xxxxx** și prin extindere în privința **Iuliei Haralambie Xxxxx**, și dispune rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie